

Holbergsgade 6
DK-1057 København KT +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dkDato: 25-05-2022
Enhed: MEDINT
Sagsbeh.: DEPEAH
Sagsnr.: 2202471
Dok. nr.: 2192883

Folketingets Sundhedsudvalg

Folketingets Sundhedsudvalg har den 3. februar 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 386 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Spørgsmål nr. 386:

”Er ministeren bekymret for brugen og niveauet af antidepressiv medicin til ældre demente, og i bekræftende fald - hvordan agter ministeren da at sikre at forbruget reduceres?”

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, Styrelsen of Patientsikkerhed og Social- og Ældreministeriet, som jeg henholder mig til. Sundhedsstyrelsen oplyser følgende:

”Opgørelser over lægemiddelforbrug fra Sundhedsdatastyrelsen viser, at borgere med demens hyppigere indløser recept på antidepressiv medicin sammenlignet med borgere uden demens. Andelen med receptindløsning er højere for stort set alle antidepressiva og særligt høj for to typer. Opgørelserne viser også, at en større andel af borgere der bor på plejehjem - uanset om de har demenssygdom eller ej - indløser recept på visse antidepressiva.”

Sundhedsstyrelsen har ikke adgang til opgørelser over hvilke lidelser (fx depression, angst, søvnforstyrrelser) de enkelte lægemidler er ordineret til. Dog skal det oplyses, at visse antidepressiva kan være et godt behandlingsvalg mod depression og søvnforstyrrelser til ældre med demenssygdom. Desuden kan særligt ét antidepressivum (mirtazapin) have en appetitstimulerende effekt, hvilket er yderst gavnligt, fordi det er et problem med underernæring af ældre.

Sundhedsstyrelsen har indhentet bidrag fra styrelsens sagkyndige i psykiatri og i almen medicin, som oplyser, at det ikke er muligt at afgøre, om forbruget er for højt, og at det vil kræve et forskningsprojekt at belyse dette spørgsmål. Et sådant forskningsprojekt vil fx kunne belyse, om forekomsten af søvnforstyrrelser er højere blandt ældre borgere med demens i forhold til ældre borgere uden demens - og først herefter kan styrelsen forholde sig til, om det højere forbrug står i et rimeligt forhold til den eventuelle højere forekomst, og eventuelt iværksætte initiativer for at nedbringe forbruget.

I januar 2017 lanceredes den nationale demenshandlingsplan 2025 indeholdende 23 konkrete initiativer. Handlingsplanen inkluderer bl.a. initiativet ’Nye nationale kliniske retningslinjer på demensområdet’, og i relation til dette har Sundhedsstyrelsen i 2018/2019 udarbejdet tre nationale kliniske retningslinjer for behandling af demens. Retningslinjerne indeholder både anbefalinger for og imod at anvende antidepressiva. Sundhedsstyrelsen anbefaler relevante fagpersoner at følge nationale kliniske

retningslinjer, men det vil dog altid være det faglige skøn i den konkrete kliniske situation, der er afgørende for beslutningen om passende og korrekt sundhedsfaglig ydelse.

Handlingsplanen inkluderer ligeledes initiativet om 'Nedbringelse af antipsykotika blandt mennesker med demens'. Sundhedsstyrelsen har i 2019 som led i arbejdet med dette initiativ udarbejdet informationsmateriale om brug af lægemidler - herunder brug af antidepressiva - ved demens, der er en håndbog til plejepersonale, der arbejder med personer med demens.

Ud over dette informationsmateriale, har styrelsen ingen direkte indsatser i forhold til ældre i behandling med antidepressiv medicin. Sundhedsstyrelsen har dog adskillige initiativer, som arbejder med at fremme personcentreret omsorg, som blandt andet bruges til at håndtere adfærdsmæssige og psykiske symptomer. Her kan blandt andet nævnes Videnscenter for værdig ældrepleje, herunder Værdighedsrejseholdet, Demensrejseholdet, Implementering og læringsindsatser og Beboerkonferencen.

Sundhedsstyrelsen forventer, at de mange forskelligartede indsatser vil påvirke udskrivningsmønstrene i almen praksis, men det er også styrelsens erfaring, at ændringer i lægers udskrivningsmønstre tager tid."

. / . For initiativer til nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin til ældre demente, som også er forankret i Styrelsen for Patientsikkerhed, henvises til besvarelsen af SUU Alm. del spm. 410.

Styrelsen for Patientsikkerhed oplyser endvidere:

"Læger har fri ordinationsret inden for rammerne af autorisationsloven, hvoraf det fremgår, at læger er forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af deres virksomhed. Styrelsen kan oplyse, at styrelsen ikke har haft tilsynssager på individ- eller organisationsniveau vedrørende brugen af antidepressiv medicin til ældre borgere med demens, som har givet anledning til bekymring for patientsikkerheden."

Social- og Ældreministeriet oplyser:

"Det er generelt vigtigt at arbejde forebyggende med at tilrettelægge pleje og omsorg, så den på bedst mulig vis kan støtte og tilgodese den enkelte borgers behov og trivsel.

Der er løbende udviklet en række forskellige social- og plejefaglige metoder og faglige redskaber til at understøtte personalets arbejde med at yde behandling, pleje og omsorg, som er tilpasset de særlige behov, som mennesker med demens har. Det drejer sig blandt andet om socialpædagogiske metoder og personcentreret omsorg. Metoderne tager udgangspunkt i de problemer, som mennesker med demens har – fx problemer med at orientere sig, huske og opretholde et billede af sig selv og ens livshistorie."

Med venlig hilsen